

**Magasabbegységünk hadtápgazdálkodásának
legfontosabb 1976. évi tapasztalatai, eredményei
a katona állomány ellátási színvonala
és életkörülményei javulása tükrében**

Kodák Mihály alezredes és Magyary József főbadnagy

Magasabbegységünk mindenkor nagy figyelmet fordított és fordít, a béke-élet viszonyai között is nagyjelentőséggel bíró társadalmi, gazdasági, szociális és kulturális fejlődésből fakadó követelmények, hatások felismerésére és megértésére, mindezek kapcsán az ellátási és gazdálkodási rendszerünk biztosított lehetőségeink mind teljesebb kihasználására.

Gazdálkodási tevékenységünk fő irányvonalát képezte illetve képezi:

– az emberekről való fokozott gondoskodás, a személyi állomány ellátásának, élet- és munkakörülményeinek állandó javítása, az elért eredményeink megszilárdítása;

– a csapatgazdálkodás rendszerének, módszereinek további tökéletesítése, a feltételek és lehetőségek maximális kihasználására való törekvés, új módszerek keresése, a takarékoság elveinek mindenkor szemelőtt tartása;

– a gazdálkodás hatékonyságának fokozása, az alparancsnoki és szakállomány fokozott ütemű bekapcsolása, aktivizálása a feladatok teljesítése érdekében.

Tevékenységünket mindenkor az előljáró seregtest parancsnoki és PK HTPH-i követelményeknek megfelelően tervezzük és szervezzük, alárendelt egységeink feladatait és tennivalóit, sajátosságaikat és lehetőségeiket figyelembe véve határoztuk és határozzuk meg.

A csapatgazdálkodás, korszerű lehetőségeit és azokból eredően az ellátás jobb színvonalon való végrehajtásának szükségességét magasabbegységünk parancsnoki és alárendelt egységeink hadtáp vezető állománya megértette és képes azt az elért eredmények megtartásával továbbfejleszteni.

Mindezen kedvező változások mellett, a széleskörűen megnőtt gazdálkodási lehetőségek és a gazdálkodás tudatossága hatékonysága között még mindig tapasztalhatók bizonyos ellentmondások, fogyatékoságok, amelyek lassítják az anyagi és pénzeszközök nagyobb határfokú felhasználását. Így pl.:

– továbbra is gondot okoz, hogy helyenként a tervszerűség, a tudatosság helyett a spontánitás érvényesül, amely sok esetben joggatlan, jelentős illetménytúllépéshez vezetett. A hitelátcsoportosítások esetenként tervszerűtlenül, a jogcím „kimerülésekor” kerülnek végrehajtásra;

- amellett, hogy teljesen rugalmas gazdálkodási lehetőségek vannak, különösen a ruházati szolgálat ellátásában, több alárendeltnél tapasztaltuk, nem élnek a szolgáltatások nyújtotta lehetőségek - elsősorban a vegytisztítások - kihasználásával;

- előfordul az is, miszerint egyes alakulataink problémáik megoldását részletkérdésekben is az előjáróiktól várják, ez jelentős idővesztéssel jár. Gyakori jelenség az is még, hogy az általános katonai fegyelmet alapvetően befolyásoló anyagi fegyelmet - amely megteremtése és fenntartása minden rendű és rangú parancsnok kötelessége - kizárólag hadtáp feladatnak tekintik.

A felsorolt negatív jelenségek ellenére magasabbegységünk, hadtáp hitel- és anyaggazdálkodásában, ennek kapcsán az ellátás, valamint személyi állományról való fokozott gondoskodás területén jól érzékelhető fejlődés tapasztalható. E sokoldalú és felelősségteljes munkát az 1975-76-os esztendőben az átlagosnál nagyobb intenzitással - *ellátási módszereink tökéletesítésével és újak bevezetésével* - végeztük, aminek következtében egy sor olyan feladatot oldottunk meg, amelyek mind egy célként - az emberekről való fokozottabb gondoskodás, az élet- és munkakörülmények javítása érdekében - hatottak.

Célunk tehát, hogy publikációs lehetőséggel élve számot adjunk és bemutassuk magasabbegységünk 1975-76-os gazdálkodási éveiben elért eredményeit, alkalmazott módszereit elsősorban a katona állomány életkörülményeinek javítása érdekében.

1. Eredményeink, tapasztalataink a magasabbegység katona állomány életkörülményeinek alakulásában, az ellátás színvonalának javításában

a) A katona állomány elhelyezési körülményeinek alakulása, jobb színvonalú ellátás feltételeinek megteremtése.

Magasabbegységünk hadtápszolgálata 1975-77. évre feladatait a seregstest PK HTPH 00125. számú intézkedésében meghatározott követelmények szerint tervezte és szervezte meg.

Terveinkben, valamint a kiadott intézkedéseinkben fő figyelmet fordítottunk gazdálkodási színvonalunk emelésére. A feladatok meghatározásában figyelembe vettük a helyi lehetőségek jó hatásfokú kihasználását, saját és egységeink lehetőségeit, ennek megfelelően az egyes feladatok kivitelezésének határidejét és pénzügyi forrásait.

Eredményeink jó szintű teljesítéséhez, valamint a teljesítés ütemének fokozásához a fő irányvonalat a seregstestparancsnok elvtárs 50/76. sz. Utasítása határozta meg. Ezen utasítás átfogóan tartalmazza, hogy a létkörülmények javítása terén, hol, mit és mikorra kell végrehajtani.

1975. harmadik negyedében, valamint 1976. év első félévi szakaszában nagyon intenzív ütemben folyt a régi, nagy létszámot befogadó elhelyezési körlet szakaszkörletékké történő átalakítása. Eredményként az alárendelt egységek - egy kivétellel - mindenütt szakaszkörleteket hoztak létre, alapvetően saját erőből a létrehozott karbantartó - és kiszolgáló alegységek szak- és segédmunkaerő állományával.

A munkával szorosan egybekapcsolódott a már kialakított alegység körletek otthonosabbá tétele. Ez magába foglalta a régi katonaszekrények lecserélését és helyette új modern beépített szekrények kerültek beszerzésre. Az ablakokra függönyök, a legénységi körletekbe asztalok, székek kerültek stb.

A biztonságosan zárható beépített szekrények a sorállomány részére kiadott személyi felszerelések, tárolási és megőrzési feltételeit is nagyban javították.

Befejeztük a régi mosdók és WC-k korszerűsítését. 1976. év végére a meghatározott követelmények alapján csapatainknál mintegy 90%-ban korszerű hideg-melegvízes-blokkokat alakítottunk ki a csapatépítkezések keretén belül. Ezzel párhuzamosan a szükséges mértékben felújításra kerültek az épületek elavult vízvezeték és csatornahálózatai.

Az elmúlt évek során 9 egységnél korszerűsítettük a legénységi konyhablokkokat, éttermeteket, a választékosabb ételkészítés, valamint a kulturált ételkiszolgálás érdekében.

Az étkezdék belső átalakításával megvalósítottuk mindenütt az önkiszolgáló étkeztetéseket, berendezését tekintve a régi étkezdei asztalokat és padokat részben lecseréltük, helyette 4 és 6 személyes éttermi asztalokat és csövázás székeket szereztünk be, részben pedig a régi bútorzat saját erőből történő felújításával tettük kulturáltabbá. Az éttermek oldalfalait lábazatként csempeburkolattal, az ablakokat csipkefüggönnyel és drapériával láttuk el.

Mindezen feltételek kialakításával az így berendezett étkezdéket alkalmassá tettük más rendezvények kulturált környezetben történő lebonyolítására: az újonckiképzések időszakában megnövekedett látogató létszám fogadására; kulturális rendezvények rendezésére stb.

A romlandó élelmiszerek tárolási feltételeinek javítása érdekében öt egységnél hűtőkammera építésével bővítettük a hűtőkapacitást, illetve kialakítottuk a csapatszintű hűtőláncot.

Nagy gondot fordítottunk a csapatgyengélkedők és központi legénységi fürdők korszerűsítésére, a szükséges átalakítások elvégzésére. A csapatgyengélkedők korszerűsítésével lehetőség nyílt az állomány egészségügyi ellátásának fejlesztésére, az új feladatként jelentkezett üzemorvosi – jó színvonalú – ellátás megszervezésére.

A laktanyai központi fürdők átalakítása során felújításra kerültek a vízvezetékrendszerek, az oldalfalakat csempe burkolattal láttuk el. A fürdőblokkon belül fehérenmű és felsőruha csereraktárakat rendeztünk be, ezek működését úgy szabályoztuk, hogy a személyi állomány szabad idejében – az alegség melegvízes blokkon túl – mindenkor igénybe vehesse, szennyes ruházatát kicserélhesse.

Azon egységeinknél, ahol ez szükséges volt a régi elavult kantinekat korszerűsítettük, berendezésében biztosítottuk azok biztató jellegét, egyben megteremtettük a választékosabb igények kielégítésének lehetőségeit.

Összességében az elvégzett feladatokra, korszerűsítésekre 1976-ban a csapatépítési feladatok során felhasználtunk mintegy 22,5 mFt-ot, ráfordítottunk 110 000 munkanapot, s ezzel mintegy 45,4 mFt értékű új létesítményt hoztunk létre. Ez kedvezően, pozitívan hatott és biztosította a hadtápszolgálati ágak elé tűzött fejlesztési célok, szabott feladatok eredményes teljesítését. Következésként a fejlődés döntő láncszemeként hatott.

b) A személyi állomány élelmezési ellátás színvonalának alakulása, az étkeztetések kulturáltságának javulása

A legénységi konyhablokkok és éttermek korszerűsítésével lehetőség nyílt az ételfelések jobb minőségben és választékosabban történő elkészítésére, az étkeztetések kulturált körülmények közötti lebonyolítására.

A kalória és tápanyagfogyasztás az állati eredetű fehérjék felé tendál, ami megfelel a korszerű táplálkozás követelményeinek. Kiegészítő gazdaságaink hozama 1976. évben az előjáró és saját tervezéseink alapján 0,8 Ft-ban lett meghatározva naponta személyenként átlagosan. A tervet teljesíteni tudtuk, melyhez hozzájárult, hogy 1976-ban előrelépés történt a kihasználatlan bázisok földterületei mindnagyobb hányadának megművelésére, elsősorban takarmány és állattáp megtermelésére. Ezzel, ha szerényen is hozzájárultunk a mezőgazdasági hústermelési program teljesítéséhez, illetve a népgazdaság tehermentesítéséhez.

A gazdálkodás eredményeként a személyi állomány napi négyszeri ellátásának biztosítása mellett bevezettük az ebéd és vacsoránál a *kétmenüs étkeztetés biztosítását*, kulturált körülmények között.

Az étkeztetések változatosságának biztosítása érdekében egységeinknél, az ételmezési szolgálatvezetők az étrend tervezésébe bevonják az alegységek parancsnoki állományát, KISZ-vezetőit, akik előzőleg összegyűjtik a katonállomány igényeit. A szakács állomány részére havonta módszertani főzés kerül levezetésre.

1976. január 01-vel egységeinknél mindenütt áttértünk a jobb minőségű fehérkenyér biztosítására. A katonállomány körében kedvezően hatott a kimaradásra menők vacsorahányadának pénzben történő kifizetése, bár e területen van még javítani való, mert nem minden esetben jelentik az alegységek a napi létszámjelentéseikkor.

1976. december 21-vel négy egységünkönél – Pécs, Lenti, Baja és Kaposvár helyőrségekben – büfé rendszerű vacsoráztatás lett bevezetve kísérleti jelleggel. E forma lényege, hogy az állomány több ételféleség közül a tárgyidőszakot megelőzően 10 nappal kiválasztja a részére leginkább kedvelt ételféleséget, a századírnokok összesítik az igényeket, majd az ételmezési szolgálatvezetőnek leadják.

A leadott igények alapján történik a nyersanyagok beszerzése, az étrend összeállítása, az ételek elkészítése és felszolgálása. A vacsora kiszolgáltatása az e célra készített jegyek alapján – az ételféleségeknek megfelelő megkülönböztető jelzésük – történik.

A tervezés időszakában öt vacsoraváltozatot határoztunk meg az egységek részére mintegy 20–20⁰/₀-os összetételű megoszlásban. Ezek a következők:

A) *Tejtermékek*: tej, kakaó, sajt, vaj, körözött, krémtúrók stb.

B) *Hentesárúk*: szalámi és kolbászfélék, sonka, virsli, hurka, kenőmájas, disznósajt stb.

C) *Tésztafélék*: fánk, lángos, péksütemények, palacsinta, pogácsák stb.

D) *Húsfélék*: sertés és baromfi sülték, vagdalthúsok, zónapörkölték, sertéscocsonya stb.

F) *Hagyományos melegvacsorák*: tojás ételek, gulyások, főtt tészta pörkölttel stb.

Tekintettel arra, hogy ezen étkezési forma, még csak kísérleti jellegű és nagyon a kezdeti időszakban van, így messzemenő következtetéseket nem vonhatunk le. Természetesen a tapasztalatok gyűjtése folyamatos, az egységek ételmezési szolgálatvezetői rendszeresen jelentik tapasztalataikat. Ennek megfelelően, valamint az általunk végzett felmérések alapján megállapíthatjuk, hogy a katonállomány körében megelégedést váltott ki, egyenletesebbé váltak és az igényekhez jobban igazodnak a különböző élelmiszerek felhasználásának arányai.

A katonaaállomány részéről szinte teljessé vált a vacsora igénybevétele, elfogyasztása és ezáltal lényegesen lecsökkent az ételhulladék mennyisége. Ezen rendszer keretében hasznosíthatóvá váltak az 5–10% rátartással beszerzett élelmiszerek; megszüntette ezen élelmiszerek „megromlására” való hivatkozással a létszám feletti utalványozást és ezzel mintegy gazdaságosságot javító, szabályozó szerepet is betölt a hozzáértő, a törvényt felismerő élelmezési szolgálatvezető részére.

A személyi állományról való mindenoldalú gondoskodás egy másik összetevője az egységek KISZ-bizottságai által működtetett alegység szintű „KISZ-büfék”, Egységeinknél e forma jól bevált, árukészleteik választékosak a megengedett szűk keretek között is.

A KISZ-büfék mindenütt az alegységek ifjúsági klubjaiban nyertek elhelyezést, előnyeik közé tartozik, hogy:

- enyhítik a nagylétszámú alakulatok kantinjaiban az esetenként jelentkező leterheltséget, zsúfoltságot;

- biztosítják, a szabad idő alatt azt a kényelmet a sorállomány számára, hogy közvetlen szükségleteiket (üdítőitalok, kávé, dohányáru, édességek stb.) a körlet elhagyása nélkül, könnyített öltözetben és kulturált körülmények között szerezhetik be és fogyaszthatják el a helyszínen;

- ünnepnapokon amikor a laktanyai kantinok zárva tartanak, akkor is a legszükségesebb cikkféléseket beszerezhetik, fogyaszthatják.

Árukészleteiket általában a laktanyai kantinokból szerzik be, egyszerre mintegy 1000 Ft-os árukészlettel rendelkezhetnek. A felmérések alapján több esetben beigazolódott, hogy a katonák igénylik az ellátás ezen rendjét, viszont a meghatározott árukészlet nem mindig elég, esetenként naponta 2–3 alkalommal is elfogy. A napi többszöri beszerzések viszont többlet időt és adminisztrációt vesznek igénybe. Ezen tapasztalatok a KISZ-büfék működtetésére kiadott Utasítás felülvizsgálatát és az igényekhez jobban igazodó árukészlet értékének felemelését szükségyszerűen veti fel.

c) A katonaaállomány ruházati ellátása és a részükre nyújtott szolgáltatások alakulása

A ruházati szolgálat területén az önálló költségvetési gazdálkodás 2 éves rendszere kialakult. Az egyes gazdálkodási időszakokat értékelve egyenletes fejlődés állapítható meg. A felsőszintű elgondolások az egységeink terveiben – noha nem minden esetben teljes mértékben – és a tényleges ellátásban realizálódnak.

A tényleges pénzgazdálkodás nyújtotta lehetőségek mind teljesebb kihasználása folytán emelkedett a ruházati ellátottság és a TJÜ-k által nyújtott szolgáltatások kihasználásának színvonala.

A ruházati készlet szint mutatóinak 1976-ban felsőruházatból átlagosan a maximális fölé 1,35-el, míg fehérneműből átlagosan 2,97-el emelkedtek.

Az emelkedést szükségessé tette:

- 1975-ben nágy egységünk belépett a „személyek részére történő mosatás” rendszerébe. Ez önmagában is indokoltta tette a készlet szint növelését, mivel a katonák „B” komplettjeibe tartozó gyakorló ruházatot és fehérnemű mennyiségét fel kellett emelni;

- 1976. január 01-től valamennyi egységünknel bevezetésre került a heti kétszeri fürdetés és fehéreneműcsere, valamint a fokozott szennyeződéssel járó munkát végzők (gk. szerelők, vezetők, szakácsok, eu. katonák) ruházatának szükséglet szerinti cseréje;

- a laktanyai fürdők átalakításával, naponta fürdési és fehéreneműcsere lehetőséget biztosítottunk;

- egységeinknél a seregestparancsnok elvtárs 50/76. sz. Utasítása alapján létrehoztuk az alegység karbantartó szobákat, ahol szintén lehetőséget biztosítottunk tiszta ruhacsere lebonyolítására „szabadpolcos” rendszerben.

A fejlesztéshez a pénzügyi fedezetet a rendelkezésre álló illetmények, parancsnoki tartalék, valamint a népgazdasági munkákból befolyt összegek tervszerű felhasználása, átcsoportosítása biztosította. 1976. évben a mosatásra, vegytisztításra tervezett illetményt mintegy 35-40%-kal növelték egységeink, ami átcsoportosítások útján valósult meg.

Pozitívan értékelhető a 65 M. gyakorló ruházat tervszerűbb és gyakoribb mosatása, utánszíneztetése, ami az öltözeti összkép javítását eredményezte. 1976-ban a tervezetthez viszonyítva e téren mintegy 135-140%-os teljesítést értünk el.

A katonaaállománynál észlelhető javuló öltözet, ápoltság mellett a fehéreneműcserék végrehajtásának vizsgálata során megállapítható az is, hogy a fejlődés üteme lassú.

A végrehajtott ellenőrzések és felmérések során megállapítottuk, hogy magasabbegység szinten a heti kétszeri fehéreneműcserék mintegy 75-80%-ban kerülnek végrehajtásra.

Az okokat vizsgálva a következőkben összegezhető:

- az egységeinknél - a személyi mostatást végzők kivételével - nem biztosított a katonák által leadott azonos ruházat, használó részére történő visszaadása. Ezért a jó minőségű és méretének megfelelő ruházatot az állomány nem a központilag biztosított cserék alkalmával cseréli, hanem saját maga helyezi karba;

- a biztosított lehetőségeket, az állomány részben önhibájából igénytelensége folytán, részben önhibáján kívüli - fehéreneműcsere ideje alatt más irányú munkavégzés, szabadság, eltávozás stb. - okokból eredően nem veszi igénybe, vagy éppen az anyuka mossa ki otthontartózkodás ideje alatt;

- tapasztalható még mindig az alparancsnoki állomány nem kellő követelménytámasztása, a szakállomány ellenőrzéseinek felületessége.

Felméréseink alapján megállapítottuk, hogy „a személyi állomány mosatást” végző egységienél a szolgáltatási forma kedvező az állomány körében, mivel az általuk használt ruházat minden esetben méretének megfelelően vissza kerül a tisztítás után.

A „személyi mosatási” rendszer lényege az alábbiakban összegezhető:

- biztosítja, hogy minden esetben, a tisztítás után az a ruházati anyag kerüljön vissza a használóhoz, amit rendszeresen használ;

- egyenletesen biztosítja, a jó minőség megtartását, mert a selejtezések folyamatosan vannak végrehajtva, pótlásuk minden esetben I. értékcsoponton történik;

- időmegtakarítással jár, a TJÚ-nek történő átadásakor, mert nem kell az anyagokat egyenként leszámolni, hanem csak az egyéni megrendelő összesítő alapján a leplombált fehérneműs zsákokat kell leszámolni;

- a bevezetéstől eltelt idő alatt csak kedvező tapasztalataink vannak, a tisztítás minősége jó színvonalú, a katonák hangulatára pozitívan hat.

A karbantartás helyi feltételeinek biztosítása terén is némi fejlődést sikerült elérni. 1976-ban egységeinknél 42 db gazdasági szoba lett kialakítva és berendezve a seregtestparancsnok elvtárs 50/76. sz. utasításában meghatározottak alapján. A körletekben kialakított melegvízes blokkok és szárító helyiségek javították a meglévő mosógépek és centrifugák kihasználtságának fokát.

A szolgáltatások további bővítése, minőségi színvonalának javítása érdekében:

- Mindenekelőtt tovább kell javítani a fürdetés és fehérneműcsere feltételeit és lehetőségeit. Javítani kell az alparancsnoki állomány követelménytámasztását, a szakállomány ellenőrző tevékenységét.

- Szükségesnek tartjuk a „személyek részére történő mosatás” rendszerének továbbfejlesztését, több cikkre történő kiszélesítését, a meglévő cikkek – elsősorban fehérnemű mennyiség (zöldíng, tornatrikó, rövid alsó) személyenként 2-2 db-al történő megemelését.

- Folytatni szükséges a karbantartás helyi lehetőségeinek további bővítését, a hiányzó karbantartó szobák és szárító helyiségek kialakítását és az előírt berendezésekkel történő ellátását.

- Nagyobb gondot kell fordítanunk a vegytisztítások és utánszínezések időbeni végrehajtására.

Összességében megállapíthatjuk, hogy a szolgáltatások központilag bővített lehetőségei, valamint a karbantartás helyi feltételeinek biztosítása terén elért eredmények hatására az öltözködés színvonalában pozitív változás tapasztalható. Mindezek hatásukat kedvezően éreztetik az állomány munka- és létkörülményei javításában.

2. A takarékoság elveinek érvényesítése terén szerzett tapasztalataink

A takarékosági feladatok szervezését és végrehajtását a seregtestparancsnok 0076/1975. sz. Intézkedése követelményei szerint valósítottuk meg magasabbegységünkönél.

A feladatok egységes értelmezése és végrehajtása érdekében 2 napos foglalkozást vezetünk le magasabbegység szinten az alárendelt egységek vezetőállományának (PK HTPH, TECHNH, FVF) bevonásával.

A seregtest PK-i intézkedés kapcsán magasabbegység-parancsnoki intézkedésben kerültek szabályozásra az alárendeltek felé a magasabbegység sajátoságaiból és helyi körülményekből adódó takarékosági feladatok.

Szabályoztuk a takarékosággal kapcsolatos adatgyűjtés és jelentések rendjét.

A takarékosági intézkedésekkel összhangban átdolgoztuk kiképzési terveinket, a gyakorlatok és kihelyezések, a vasúti szállítások terveit. Ezek hatására jelentősen csökkent a résztvevő személyi állomány és technikai eszközök száma

a fenti feladatok végrehajtásában, következményeként kedvezően változtak a költségkihatások.

A PK HTPH-i intézkedésben szabályoztuk az elfekvő és felesleges anyagok értékesítését, a technikai eszközök megóvása érdekében végrehajtható feladatokat, a beszerző és piackutató feladatokat, a pazarlások megelőzésére fogantatandó intézkedéseket.

A felügyeleti és cél- ellenőrzések során vizsgáltuk a takarékosági követelmények érvényrejuttatásának helyzetét az ellenőrzött alakulatoknál.

Az alárendelt alakulatok PK HTPH-cit időszakok végén részletesen beszámoltattuk a takarékoság helyzetéről, a tervezett intézkedésekről. 1975. és 1976. évben 1-1 alkalommal összegezett jelentésben számoltak be az alakulatok a takarékoság eredményeiről.

a) *A takarékosági intézkedések tapasztalatai, eredményei*

A foganatosított rendszabályok és a takarékos gazdálkodás kapcsán magasság, egység viszonylatban 1975. évben 3,4 millió; 1976. első hét hónapjában 1,2 millió Ft megtakarítást értek el az alakulatok. Az elért eredmények mintegy 50-55%-a a szállító km megtakarításból keletkezett.

A szállítási feladatok szervezése, a pótkocsik célszerű átcsoportosítása terén foganatosított rendszabályok hatására, a NYSA gépjárművek rendszerbeállításával kedvezően alakult a szállító km gazdaságos felhasználása, tartani tudtuk a 25-30%-os arányt. Javult és kimutatható eredmények bizonyítják a pótkocsis és kapcsolt szállításokra való törekvést. A szállítási hitelkeret felhasználása az érvényben levő utasítások betartásával a szükséges vasúti szállítások függvényében került biztosításra.

1975. november 01-vel a HDSPK HTPH elvtárs 00125. sz. intézkedése kapcsán két egységünknel a gépkocsik, és harcjárművek üzemanyag (mellső hátsó tartályok) beöntőnyílásainak plombázását rendeltük el. A végrehajtástól 8 hónap elteltével felmérést végeztünk és megállapítottuk, hogy:

- nagymértékben megszüntette a hajtóanyag másirányú felhasználását (pl. fűtésre, karbantartásra stb.);
- az ezt megelőző időszakhoz viszonyítva a két egységnél a benzinüzemű gépjárművek esetében 12%-os, a gázolajüzemű járműveknél 20%-os, harckocsiknál 10%-os megtakarítás mutatkozott.

A pozitív eredményeket alapul véve 1976. július 01-el további két egységnél kerül bevezetésre. Az eddig szerzett tapasztalataink biztatóak.

Jelentős megtakarítást értünk el a kiadott intézkedések kapcsán a fagyálló folyadék veszteség csökkentése terén. Az előírt 5% helyett 10%-ot értünk el, ami 508 415 Ft megtakarítást eredményezett.

Tapasztalataink szerint a foganatosított takarékosági rendszabályok érvényrejuttatása a harcászultséget és hadrafoghatóságot károsan nem befolyásolták. A végrehajtott HKSZ-i ellenőrzések során emiatt nem megfelelő értékelés nem volt.

A kiképzési eredmények betartása mellett a takarékoság szempontjából nagy jelentősége van a különböző szintű harcászati gyakorlatok összehangolásának, a technikai eszközök központi elgondolás alapján történő biztosításának és felhasználásának.

A kiképzési feladatok végrehajtása módjaiban és időtartamában érvényre juttatott rendszabályok a kiképzések és a személyi állomány felkészítésének hatékonyságát károsan nem befolyásolta.

A takarékos gazdálkodás terén elért eredmények az állomány élet- és munkakörülmények ellátás színvonalának javításával párhuzamosan valósult meg.

Kezdeti eredményeket értünk el a tervezések és javítások koncentrált végrehajtásának biztosításában, az elfekvő anyagi területek értékesítésében.

Az anyagok megóvása, karbantartások végrehajtása és hatékonyságának javítása terén részeredményeket értünk el. Elvárt javulás nem következett be a személyi állomány és az alegységek anyagi fegyelmében.

A htp. szolgálat gazdálkodásában nőtt a tervszerűség a hitellel való gazdálkodás, javult a gazdaságos szállítások aránya. Az üza. szolgálatnál jelentősen javult a karbantartó anyagok felhasználásának aránya. Ruházati szolgálatban nőtt a szolgáltatások igénybevételének aránya, ezzel együtt a ruházati anyagok használhatósági ideje. Eredmények születtek a fűtőanyagok kedvező áron történő beszerzése terén is.

Az elért eredmények a körültekintő, céltudatos tevékenység hatására keletkeztek. Ugyanakkor látjuk, hogy a céltudatos takarékoság terén, éppen a gazdálkodásban rejlenek további lehetőségek. Ezek kiaknázására a jövőben még nagyobb figyelmet kell fordítanunk.

b) *Egyéb tapasztalataink*

- Az állomány egy része nem értette meg a kívánt mértékben a foganatosított rendszabályok, bevezetett új módszerek takarékos jellegét. Ilyen problémák jelentkeztek a szállodai igénybevétel szabályozása, a személygépkocsi km-kiszabat csökkentése során;

- helytelen szemlélet, hogy esetenként a gazdálkodás és a takarékoság elveit nem érvényesítik a napi gazdasági tevékenység során, pedig csapatnál a mindennapi munkában gazdag térköz van, tartalékok rejlenek. Így pl.: a biztosított pénz- és anyagi szaktechnikai eszközök helyi és az összevont laktanyahadtáp biztosította lehetőségek gazdaságos, ésszerű, maximális kihasználása; a legcélsezerűbb módszerek alkalmazásával biztosítani a gazdasági célok teljesítését a szállítási feladatok, az üza. felhasználása, a csapatbeszerzések és a javítási költségek, ráfordítások és a veszteségek csökkentésével a takarékoság elveinek érvényesítése;

- a takarékoság népszerűsítésére való törekvések még nem rendszeresek, nem váltak a napi tevékenységek részévé, a takarékoságban kitűnt katonák jutalmazását még ritkán alkalmazzák.

Összességében eredményeink alapján úgy ítéljük meg, hogy magasabbegységünk és alárendelt egységeink hadtápszolgálat a követelményeknek megfelelően a korábbiaknál hatékonyabban érvényesíti a hadtápgazdálkodás alapelveit. Ezeket tükrözik a gk. és vasúti szállítások, az üza. gazdálkodás jó színvonalra való fejlődése. A katonállomány választék szerinti kulturált körülmények közötti érkeztetésének stabilizálódása, tapinthatóan javuló elhelyezési, öltözködési színvonal és az állomány-irányokban végzett gondozói munka.

Az elért eredményeink mellett fontos feladatunk továbbra is hadtápgazdálkodási tevékenységünk rendszeres elemzése, mérése, a lefektetett, jól bevált

elvek érvényesítését biztosító *módszerek tökéletesítése*, a szállításoknál a disz-pécser rendszer, a büférendszerű vacsoráztatás, a kisegítő gazdaságok működ-tetésénél a ráfordítás órájának csökkentését, az üza. tartályok plombázását, a személyi mosatási rendszer kiszélesítését, a szolgáltatásokhoz való hozzáférhető-ségének növelését stb. újabb módszerek bevezetésével, a tapasztalt meglevő negatív jelentések megszüntetésével biztosítani a katonállomány növekvő szük-ségleteinek optimális kielégítését.

Ezen gondolatok jegyében kezdtük meg az 1977. évi gazdasági célkitűzé-seink realizálását, illetve pontosítjuk a 3. időszak főbb, kulcsfontosságú felada-tainkat. Mindezen keresztül kívántunk gondolatokat ébreszteni, hozzájárulni hadtápgazdálkodásunk rendszerének kialakításához.